

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży, PG_00149510						
Kierunek studiów	Psychologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Psychologii -> Zakład Psychologii i Psychopatologii Rozwoju						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Małgorzata Lipowska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	18.0	0.0	0.0	0.0	0.0	18
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	18		10.0		47.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom ogólnych wiadomości na temat psychologii klinicznej dziecka, historii jej powstania, wiedzy na temat rozwoju psychoruchowego dziecka w normie i patologii, jego modelach i zaburzeniach, przyczynach i patomechanizmie zaburzeń oraz wiedzy o wybranych zaburzeniach rozwoju psychomotorycznego dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym: objawach, przyczynach, mechanizmach, metodach rozpoznawania, pomocy i zapobiegania.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_W02] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu psychologii w systemie nauk oraz jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk.	Student identyfikuje działy psychologii klinicznej i rozumie specyfikę psychologii klinicznej dziecka na tle innych działów psychologii stosowanej jak psychologia zdrowia czy psychopatologia	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_U02] Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów psychologicznych, wychowawczych, pomocowych czy terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	Student zna zasady udzielania pomocy psychologicznej w odniesieniu do dzieci i młodzieży Student jest świadomy konieczności superwizji pracy psychologa klinicznego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W05] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat specjalizacji psychologii, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	Student zna ścieżkę rozwoju zawodowego psychologa klinicznego Student różnicuje zadania psychologa klinicznego i psychoterapeuty	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W10] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, pedagogicznych, społecznych i filozoficznych podstaw funkcjonowania psychicznego człowieka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	Student rozumie i zna modele nakreślenia ścieżki rozwoju dziecka Student jest wrażliwy na występowanie czynników ochronnych i czynników ryzyka w otoczeniu dziecka, w tym jego rodzinie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K03] Docenia znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w społeczeństwie, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy psychologa	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów psychologicznych, wychowawczych, pomocowych czy terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych Student posiada umiejętność analizowania zachowania dziecka z perspektywy zaburzeń rozwoju i zachowania w ujęciu klinicznym. Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych. Student porównuje podejścia terapeutyczne wykorzystywane w psychologii klinicznej dziecka, poddaje te teorie krytyce i ocenia szanse skuteczności podejmowania konkretnych kroków terapeutycznych w odniesieniu do konkretnych zaburzeń rozwoju i zachowania dziecka	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_U08] Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, pedagogicznych, społecznych i filozoficznych podstaw funkcjonowania psychicznego człowieka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii. Student charakteryzuje i interpretuje rolę czynników patogennych w rozwoju dziecka.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K01] Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	Docenia znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w społeczeństwie, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy psychologa. Student zachowuje ostrożność w wyrażaniu opinii dotyczących diagnozy zaburzeń rozwoju i zachowania dzieci	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja

1. A. Psychologia kliniczna dziecka zagadnienia ogólne

- Psychologia kliniczna dziecka (źródła psychologii klinicznej, historia)
- Psychologia kliniczna dziecka wśród innych gałęzi psychologii
- Przedmiot psychologii klinicznej dziecka (definicja, zagadnienie normy i zdrowia psychicznego),
- Problemy badawcze psychologii klinicznej dziecka (diagnoza, terapia, profilaktyka),
- Działy psychologii klinicznej dziecka

1. B. Rozwój psychomotoryczny i jego zaburzenia

- Podstawowe pojęcia: rozwój psychomotoryczny (związek rozwoju psychiki i motoryki), tempo, rytm, dynamika,
- Modele rozwoju w obszarze normy i patologii (ze względu na tempo, rytm i dynamikę)
- Rozwój harmonijny i nieharmonijny (zaburzenia globalne, parcjalne, fragmentaryczne),
- Różnicowanie: norma i patologia, zaburzenia a różnice indywidualne, zaburzenia rozwoju a zaburzenia zachowania
  - Czynniki warunkujące rozwój psychomotoryczny i przyczyny zaburzeń rozwoju i zaburzeń zachowania,
- Przyczyny biologiczne (czynniki uszkodzające strukturę o.u.n i zaburzające funkcjonowanie o.u.n)
- Przyczyny społeczne (skrajna izolacja społeczna i czynniki zaburzające funkcjonowanie o.u.n)
- Patomechanizm zaburzeń rozwoju psychoruchowego,
- Analiza czynników patogennych i ich wpływ na rodzaj, głębokość i dynamikę zaburzeń
- Powiązania między czynnikami patogennymi i ich skutkami (prawo tła; prawo torowania drogi; mechanizm błędnego koła; mechanizm spirali)
- Interpretacja patomechanizmu teorie psychologiczne (psychoanaliza, poznawcza, behawioralna)

1. C. Klasyfikacja zaburzeń rozwoju i zachowania

- skutki działania czynników patogennych - zaburzenia rozwoju i zachowania /kategorie zaburzeń ze względu na rodzaj zaburzeń, obszar, głębokość, dynamikę i relacje między zaburzeniami /
- międzynarodowe klasyfikacje zaburzeń psychicznych
- podejście pedagogiczne (SEN, LD)
- podejście medyczne (klasyfikacje medyczne: ICD-11, DSM-5, RDC-PA, DC:0-5)
- podejście psychologiczno-kliniczne (teoretyczne modele zaburzeń wieku dziecięcego)

1. D. Zaburzenia neurorozwojowe

- niepełnosprawność intelektualna
- zaburzenia komunikacji
- zaburzenia ze spektrum autyzmu

	<p>ADHD</p> <p>specyficzne zaburzenia uczenia się</p> <p>zaburzenia motoryczne</p> <p>1. E. Zachowania niszczyielskie i upośledzenie kontroli emocji</p> <p>zaburzenia opozycyjno-buntownicze ODD</p> <p>nawracające epizody zachowań agresywnych IED</p> <p>zaburzenia zachowania CD</p> <p>antyspołeczne zaburzenia osobowości</p> <p>piromania</p> <p>kleptomania</p> <p>1. F. Współwystępowanie zaburzeń rozwoju:</p> <p>- istota współwystępowania zaburzeń</p> <p>- epidemiologia współwystępowania zaburzeń wśród dzieci</p> <p>modele współwystępowania zaburzeń</p>								
Wymagania wstępne i dodatkowe									
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>egzamin</td> <td>51.0%</td> <td>100.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	egzamin	51.0%	100.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
egzamin	51.0%	100.0%							
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Lipowska (2020). Psychologia kliniczna dziecka. Skrypt do zajęć. skrypt przygotowany w ramach programu ProUG</p> <p>Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. R. Borkowska (2020) (red.), Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Od teorii do praktyki Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN</p> <p>Czabała, J. Cz., Zasepa, E. (2006) (red.). Psychologia kliniczna okresu dzieciństwa i adolescencji. Warszawa: Wydawnictwo APS.</p> <p>Kendall, P.C. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji . Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.</p> <p>Cierpiałkowska, L., Sęk, H. (2016) (red). Psychologia kliniczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN</p>							

	<p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<p>American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed.). Washington, DC: Authors.</p> <p>Bogdanowicz, M. (2011). Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii. Gdańsk: Wyd. Harmonia.</p> <p>Borkowska, A.R., Domańska, Ł. (2006) (red.). Neuropsychologia kliniczna dziecka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Gałęcki, P., Pilecki, M., Rymaszewska, J., Szulc, A., Sidorowicz, S., Wciórka, J. (2018) (red). Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych DSM-5. Wrocław: Elsevier Urban & Partner.</p> <p>Gałęcki, P. (2022). Badanie stanu psychicznego. Rozpoznanie według ICD-11 Wrocław: Elsevier Urban & Partner.</p> <p>ICD-10. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Rewizja dziesiąta. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne (2000) Kraków Warszawa: Vesalius.</p> <p>Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne (2000). Kraków-Warszawa: Vesalius.</p> <p>Kmita, G. (2023) (red). Klasyfikacja diagnostyczna DC: 0-5. Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa. Wydanie poprawione. Warszawa: Oficyna Wydawnicza</p> <p>Fundament. Kościelska, M. (2000). Oblicza upośledzenia. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Lipowska, M. (2011). Dysleksja i ADHD współwystępujące zaburzenia rozwoju. Neuropsychologiczna analiza deficytów pamięci. Warszawa: Wydawnictwo Scholar.</p> <p>Pisula, E. (2005). Małe dziecko z autyzmem. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.</p> <p>Święcicki, Ł., Gałęcki, P., (2013) (red). Kryteria diagnostyczne z DSM 5 Desk Reference. Wrocław: Elsevier Urban & Partner</p>
	<p>Adresy eZasobów</p>	<p>Adresy na platformie eNauczanie:</p>
<p>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</p>		
<p>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</p>	<p>Nie dotyczy</p>	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.